

אוצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

הניכי הישיבות – חסידי ברסלב

בשנים האחרונות, התקרבו רבים מבני הישיבות הליטאיות לדרך רבינו ותלמידיו הקדושים. לפני כשנה התגבשה קבוצה כזאת בקרית ספר, שהתפתחה עד מהרה לקהילה שלמה, המונה כיום עשרות משפחות חשובות. לפני מספר חודשים הקימו בית כנסת הנקרא "הניכי הישיבות – נצח ישראל", בו מתקיימים תפילות בהתלהבות, שיעורים בספרי רבינו, והתכנסויות של חברי הקהילה במוצ"ש, חגים וימים מיוחדים.

בחודשיים האחרונים הועתק הרעיון אף לירושלים, כשבשלב ראשון התלכדו יחדיו כמה אברכים ובחורים בני תורה ללימוד משותף של הספה"ק ליקוטי מוהר"ן, ובשלב שני הושג בית מדרש מיוחד, במרכז שכונת גאולה, עבור הלימוד המשותף, וכעת הוד נטויה להוספת שיעורים, חבורות והתכנסויות ללימוד והתחזקות בתורת רבינו.

ומכאן פניה חמה לכל האברכים והבחורים בני התורה היקרים, החפצים בלימוד ספרי רבינו והליכה בעצותיו – להצטרף לחבורת קודש זו, ולשלב ידיים להקמת שיעורים וחבורות כפי הצורך.

לפרטים: 05276-14899

לעזור לצדיק לעזור לנו

"כשם שאתה לא יכול בלעדיי" – אמר פעם רבינו הקדוש לתלמידו – "כך גם אני לא יכול בלעדיך!" (ע"פ חיי מוהר"ן, ש.ל). אתה לא יכול בלי הצדיק; בלעדיי לא תצליח לפרוק את משא העוונות והדאגות מכתפך השחוחות. אך גם בלעדיך, לא יוכל הצדיק לעשות את שלו. אתה חייב לעזור לו לעזור לך.

רבינו הקדוש הוא "נהר המטהר מכל הכתמים" (חיי מוהר"ן, ש.ל), אך כדי להיטהר ולהתנקות, יש להיכנס לתוך הנהר. מי שיעמוד על שפת הנהר ויתפלא מהנוף, יישאר מלוכלך...

גם בין הטובלים בנהר יש הבדלים גדולים; חלק מהם משכשים את רגליהם, חלק רוחצים, וחלק טובלים בו לגמרי ללא חציצה.

כזה היה מוהר"ן, הוא טבל כל כולו בנחל הנובע, ולא השאיר שיערה אחת בחוץ. הוא לא בא לקבל מרבינו הדרכה או הברקה; הוא התבטל אליו לגמרי. וכך סיפר על עצמו: "כשהתקרבת לרבינו – האב איך מיין מוח אינגאנצן אוועקגעלייגט" (= הנחתי הצידה את כל המוח שלי) – כאילו אין לי שום שכל, וכששמעתי דיבור מרבינו – קיבלתי פיסת שכל; עוד דיבור – עוד פיסת שכל" (אבני"ה ברזל).

ואכן, ככל שהביטול לצדיק גדול יותר, כך גם עזרתו של הצדיק גדולה יותר. וכפי שכותב מוהר"ן לבנו: "כל מי שסמוך יותר על כח הצדיק שיש לו כח אמתי, כפי סמיכתו באמת, כן הצדיק סומך אותו ביותר. כי בוודאי יש שניונים רבים בין בני אדם בעניין הסיוע דלעילא, מה שהשם יתברך מצילו בכל יום מיעור המתחדש עליו. כי אם היה השם יתברך מציל הכל בשווה, אם כן היה ראוי שכולם יהיו צדיקים או בינוניים" (עלים לתרופה, מכתב שנה).

אמנם, מוהר"ן ידע גם ידע, שכשמדברים על כך, עלול הקורא ליפול לחלישות הדעת, בחושבו שהוא אינו מבוטל דיו לצדיק, ולכן הוא ממשיך וכותב:

"ואי אפשר לדבר בזה הרבה, כי יחזור ויתגבר חס ושלום חלישות הדעת וכו', כאשר תבין מעצמך. אך מעט אשר אני מדבר בזה, הוא מחמת שבחמלת ה' חסדו גבר עלינו, שאנו חוסים בכח אמתי אמיץ וחזק כזה עד אין קץ וחקר - על כן רמותי לך, שכל מה שמתחזקים ביותר לחסות בו

ולחזק עצמו על ידי זה, יהיה איך שיהיה, על ידי זה בעצמו מגיע עליו הסיוע דלעילא יותר ויותר" (שם).

בפרשת השבוע אנו מצטווים - "כי תראה חמור שונאך רובץ תחת משאו, וחדלת מעזוב לו, עזוב תעזוב עמו".

מי הוא אותו 'שונא' שעליו מזהירה התורה, שגם אם תרצה לחדול מלעזור לו, עליך להתגבר ולעזור לו? אומרים חז"ל: מדובר ביהודי שעבר עברה (פסחים ק"ג ע"ב), שגם עליו יש לרחם ולעזור לו לפרוק את המשא שעל חמורו.

בא מוהר"ן ומפרש פסוק זה, כהוראה לצדיק האמת:

"כשאתה רואה יהודי שעובר עבירות, עד שהוא רובץ תחת משאו - משא העוונות" - אומר הקב"ה לצדיק -

"בל יעלה על דעתך לחדול מלעזור לו, אלא 'עזוב תעזוב עמו' ותעזור גם לו לפרוק מעליו את המשא הכבד של העוונות". כי 'ה' יתברך רחום וחנון, ורחמיו רבים מאד. על כן הזהיר ברחמיו: 'עזוב תעזוב עמו, שאפילו נפש כזאת צריכה לעזוב ולעזור, להשתדל בכל כוחו להגביה ולהעלותו. כי יש לצדיק כח כזה" (ליקוטי הלכות, אבידה ומציאה ג, טו).

כדי שהצדיק יבוא ויפרוק את המשא שלך, יש תנאי: עליך לעזור לו! שכך דרשו חכמינו על הפסוק "עזוב תעזוב עמו" - "הלך וישב לו ואמר: 'הואיל ועליך מצוה - אם רצונך לפרוק, פרוק' - פטור, שנאמר: עמו"

אך כדי שהצדיק יבוא ויפרוק את המשא, יש תנאי: עליך לעזור לו! שכך דרשו חכמינו על הפסוק "עזוב תעזוב עמו" - "הלך וישב לו ואמר: 'הואיל ועליך מצוה - אם רצונך לפרוק, פרוק' - פטור, שנאמר: עמו" (בבא מציעא לב ע"א).

שכן, "אם רוצה לסלק עצמו לגמרי ואינו רוצה להשתדל בתיקון נפשו כלל, רק רוצה שהצדיק בעצמו יעשה הכל עבורו, והוא לא יעשה כלל ולא ישתדל בזה כלל - אזי בוודאי אין הצדיק צריך לעסוק עמו, כי אי אפשר לעזור לו כשאינו רוצה לעסוק בעצמו בתיקונו כלל. כי האדם הוא בעל בחירה, ואי אפשר להעלותו כי אם כשיש לו איזה התעוררות מעצמו" (ליקוטי הלכות, שם).

אכן, אם רק נביע רצון לפרוק מעלינו את המשא, יהיה מי שיעזור לנו. וכבר העיד רבינו: "הלא יש אצלי אנשים שאיני יודע אם היאשאלו תחתיות' היה די להם, כי גם היאשאל תחתיות' היה קטן לפניהם, שאם היה אפשר להם לחתור תחת 'שאלו תחתיות' - היו חותרים; ועל יְדֵי נְתַקְרְבוּ" (חיי מוהר"ן, ש"י). היתה להם מעלה אחת: הם רצו לצאת משם.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום שבת	יום חודש	יום שבט	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	ליקוטי חומי	הדף
א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט
י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח
יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז
כח	כט	ל						

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב" ת.ד. 50617 בית שמש

טל במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9920666

לשמיעת שיעורים בשפות שונות ... 02-9950000
בארה"ב: 1-718-8552121
באנגליה: 203-6085819
מקד הישועות: 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברזעסקי

פירוני העלון: הר"ר נחמן בנשעיה ה"ו, הר"ר נפתלי ברגר ה"ו, הר"ר מרדכי גוטליב ה"ו, הר"ר יצחק גרינולד ה"ו, הר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס ה"ו, הר"ר משה ליכטער ה"ו, הר"ר נפתלי שטיצר ה"ו, בחסות חברת "נקודות"

ה"תעניות" שלנו

יתירה לא אחז... וכפי שסיפר רבי ישראל קרדונר, מגדולי חסידיו ברסלב, שזכה וראה פעם את רבינו בחלום, וכששאל אותו אם ינהג בדרך התעניות או לא, ענה לו רבנו: "אין אנו אוהבים מתעניות". אך לאחר מכן הוציא רבינו חלה קלועה מאמתחתו, ניתק ממנה קליעה אחת קטנה, ואמר: "אין אויף צו עסן - איז דאס אויך גינג' (ואם בשביל לאכול - הרי גם זה מספיק) (שיש"ק ד, שפה).

כמו כן, ישנה "תענית" של המנעות מ"דבר מן החי", שלא לאכול במשך יום שלם דברים היוצאים מן החי; מוציא חלב, בשר, ביצים וכיו"ב - דבר שהיה מודרך רבינו לכמה מאנשיו לנהוג בו יממה שלימה, פעם בשבוע (שיחות הר"ן, קפה), ודבר שנהגו בו אנ"ש יום אחד בשבוע, בימי השובבי"ם.

ולסיום, נציע לכם תענית יומיומית פשוטה וקלה: לא לשתות לפני תפילת שחרית! - דבר שהזכיר עליו רבינו מפורשות, ו"אמר: שמעולם לא שתה אפילו מים קודם התפילה, והקפיד מאד על אלו השותין קפה וכיוצא בזה קודם התפילה" (שיחות הר"ן, רעו).

זה קצת קשה, אבל לעומת תענית, זה קל... ואם לוקחים בחשבון שמרוויחים כאן תענית - כפי שכותב מוהר"ת מפורשות ב"ליקוטי הלכות" (השקמת הבוקר ג, ה) - זה הופך להיות קל הרבה יותר.

וכך היה אומר רבי אלהן ספקטור, ורבי לוי יצחק בנדר אף כותב זאת בשמו במכתב לאחד מאנ"ש: הקפתו של רבינו לבלי לשתות שום משקה קודם התפילה, אינה חומרה אלא קולא. הוא הרי אסר עלינו להתענות ולהסתגף, ועל כן נתן לנו דרך ועצה לצאת ידי חובת התעניות והסיגופים בכך שנתענה ונסתגף בתענית שעות - שנייה לבלי לשתות אפילו קודם התפילה.

להתענות שבוע שלם משבת לשבת (שיחות הר"ן, קפה). אך באופן כללי אף גילה את דעתו, שכשהאדם הולך בדרך התפילה והתבודדות שהתווה לנו, הוא מגיע אל אותה מדרגה אשר הגיעו אליה המסתגפים והמתענים בדורות קודמים (ראה שיש"ק ב, רחצ).

נשאלת השאלה: הרי התורות הרבות העוסקות בעניין התעניות - וביניהן התורה שלמדנו השבוע - עדיין נדפסות בליקוטי מוהר"ן ונלמדות דבר יום ביומו; כיצד אם כן נוכל גם אנו לזכות למה שאפשר לזכות בכוח התעניות?

ובכן, בתפילתו של מוהר"ת על תורה זו, הוא משתפך לפני קונו, ומבקש: "וכני בכל עת לדעת כאמת הדרך הישר, איך להתנהג בענייני תעניות נדבה; אם להתענות אם להדול. ותוכני לידע האמת לאמתו, ולהתנהג בדרך האמת כרצונך הטוב. כי לבי הולך אנה ואנה בעניין זה..."

אך גם אם לא ברור לנו הגדר הנכון, ועל כל אחד להתפלל כיצד יתנהג למעשה, הרי ישנם כמה דברים ברורים: תעניות שיש להן מקור מפורש בשולחן ערוך, צריך לחטוף אותן ולקיימן; וכפי שאמר פעם מוהר"ת: "רבנו זכרנו לברכה אסר לנו להתנהג בתעניות וסגופים, אולם כשמזמנת תענית הכתובה בשולחן ערוך, צריכים אנו לחטוף אותה כמו עוגה טובה - ווי א גוט לעקיל" (שיש"ק ב, תקצח).

לדוגמה: תענית בה"ב (שלאחי החמים) היה מוהר"ת מתענה; וכשהבחין בכך חברו רבי נפתלי ושאלו: "הרי רבינו לא הדריכנו בדרך התעניות", ענה לו מוהר"ת: "רבינו שיבח את הסידור העבה, ושם כתוב שצריך לצום..." (שיש"ק ב, תשג)

עוד דבר ברור ואקטואלי: מתעניות לא אחז רבינו, אך גם מאכילה

"צריך כל אדם להכניע החומר, היינו בחינות מיתה, בחינת סכלות של הגוף של הארבע יסודות - כמו שכתוב בוהר (בראשית, כז): 'ויקה ה' אלקים את האדם' - 'מאן נטל ליה? מארבע יסודין דיליה, דאפריש ליה מתאיה דילוין'.

"וזה נעשה על ידי התענית, שעל ידי התענית מחלישין הארבע יסודות, ונתבטל החומר, בחינת החומר, סכלות, חושך, שכחה, בהמה, ונתגבר ונתעלה בחינת השכל, והצורה, האור והיכרון - אדם".

(ליקוטי מוהר"ן ה"א, לו)

תורה זו שלמדנו השבוע במסגרת הדף היומי, היא אחת התורות שבהן מגלה לנו רבינו הקדוש את כוחו ונחיצותו של התעניות; התענית - מגלה לנו כאן רבינו - מבטלת את החומריות, את הטיפשות, את החושך הרוחני, את השכחה ואת הבהמיות; ומגבירה את השכל, הרוחניות, היכרון והאנושיות.

וזה לא התורה היחידה בליקוטי מוהר"ן; תורות רבות נאמרו על כך, ובכל אחת מהן אנו מגלים עוד ועוד את חשיבותו ונחיצותו של התעניות לזיכור הגוף ולהשגת התכלית. ב"ליקוטי עצות" הקדיש לכך מוהר"ת פרק שלם, ואחריו - הרב מטשעהרין פרק שלם בספרו "אוצר היראה", כדי לבאר את מעלתו וסודו של התעניות.

אך לפעמים, העיסוק סביב נושא התעניות נשאר תיאורטי. שכן, במישור המעשי לא הדרך אותנו רבינו הקדוש מה לעשות בנושא התעניות, על אף שהוא עצמו בנעוריו הירבה בתעניות, ולעתים תכופות היה גם עם משבת לשבת.

באופן פרטי, היו מאנשיו שהורה להם רבינו להתענות בימים מסוימים או בערב ראש חודש, ולפעמים אף ציווה לאחד

רבי נחמן קראסינשטיין

נחמן את חגורו, נדהם לראות את חצי הבגד נופל... רבי נחמן הבחין כי נשרף והתפורר מקום הידוק חגורו מרוב היערה הרוחתה, וכמעט נכווה בשרו תחת חגורו מגודל התלהבותו; ומרוב דביקותו כלל לא חש בכך.

בהגיעו לפרקו, נשא רבי נחמן קראסינשטיין לאשה את בתו של הרב הקדוש רבי אהרן מברסלב תלמיד רבינו.

עובד ה' מופלג ובעל השגה היה רבי נחמן; וכאביו, היה אף הוא איש אמיד. בביתו שבעיר ברסלב היו נוהגים אנשי שלומנו להתאסף מדי מוצאי-שבת לסעודת מלווה-מלכה בשרי ובימורה ודברי תורה וחסידות.

הוא השאיר אחריו בן, הלא הוא החסיד רבי אייזיק קראסינשטיין.

שכנס ידידי מורנו הרב ישראל, עם שותפו ידידי מהו" משה בן העניא". כן מוזכר רבי משה במכתבו של רבינו מראש-חודש תמוז האחרון לחייו הקדושים.

לידתו של בנו רבי נחמן היתה בזכות מופת של רבי שמואל-אייזיק תלמיד רבינו הקדוש; ומעשה שהיה כך היה:

שנים ארוכות הלפו מאז נישואיו של רבי משה העניע'ם ועדיין לא זכה לבן זכר. בעת ההיא חי השרף רבי שמואל-אייזיק מגדולי תלמידי רבינו, אשר רבינו נתן לו את היכולת לעשות מופתים ופדיונות. פנה אליו רבי משה וביקש ממנו שיתפלל עבורו שיוכה לבן זכר. רבי שמואל-אייזיק הבטיח לו שיפקד בבן; ובתור 'פדיון' ביקש ממנו שבכל שנה יביא לו לראש-השנה בגדי-לבן חדשים. רבי משה עשה כדבריו, ואכן כעבור שנה נולד לו בן ונקרא שמו 'נחמן', הוא רבי נחמן קראסינשטיין דגן.

מאז, נהג רבי משה להביא בכל שנה לרבי שמואל-אייזיק בגדים לבנים חדשים, וכשגדל בנו רבי נחמן, היה הוא השליח למצווה. לימים, סיפר רבי נחמן, כי רבי שמואל-אייזיק היה עומד בתפילתו בראש-השנה מליל ראשון עד ליל שני ברציפות, בפניה הדרומית, מתחת לשעון בית-הכנסת, והיה מתפלל בדבקות ובהתלהבות כזאת, עד שמרוב הבערה והיקוד שלו בתפילתו, היו בגדי-הלבן שלו מתבלים מדי שנה. ופעם, במוצאי ראש-השנה, לאחר תפילותיו הנוראות של רבי שמואל-אייזיק, כשהתיר רבי

נולד לאביו רבי משה העניע'ם (על שם אמו מרת הניה), שהיה אחד מנגידי העיר ברסלב וממקורבי רבינו. רבי משה מוזכר בכמה ממכתבי רבינו:

בשנת תקס"ו כשהיה רבינו באוסטרהא, שלח את רבי שמואל מטפליק לברסלב, כדי להביא את זוגות הרבנית לאוסטרהא, ואף מסר בידו איגרת לשלושת הנגידים: רבי משה חניקע'ס, רבי משה העניע'ס ורבי ישראל, בו הוא מבקש מהם להלוות לו כסף להוצאותיו המרובות וכן לסייע בהבאת זוגות לאוסטרהא:

"...אבקש מכם מאוד, רבי משה בהרב, רבי ישראל, עם רבי משה בן העניע, לשלוח אלי מעות כנ"ל. אם ירצה ה', כשאבוא לביתי אחשב אתכם החשבון כמו שתוצו. הוכפל והושלש הדבר, שלא לעשות באופן אחר, רק לשלוח מאה אדומים. גם לזרו את זוגתי שתיסע תיכף ומיד".

לאחר מכן כתב להם רבינו איגרת קצרה, בה הודיע כי שליחותם התבצעה כראוי:

"אהובי חביבי וידידי, הלא הם הני השותפים נחמדים ויקרים, ה"ה הרבני הנגיד משה בהרב, ומשה השני בן העני, וה"ה הרבני הנגיד מוהר"ר ישראל נ"י ויפיע. מהודענא שבאתה זוגתי ביום חמישי, שהוא יום אתמול, לחיים טובים ולשלום".

גם במכתבו מזסלב מיום ה' פרשת אמור תקס"ז, כותב רבינו: "לפרוס בשלום ידידי מורנו הרב משה בהרב, עם

היסוד בדרך רבינו - מידת הסבלנות.

(רלו"צ בנדר, שיש"ק ו, תע)

זעקת 'ה' הוא האלוקים' ברחובות מוסקבה

היה ממחר להתרחק מן המקום, שמא יואשם בהתעסקות עם אדם שתיי...

רבי הירש לייב הרגיש שמחה והתעוררות מיוחדות, שעה ששר את הזמירות ברחובות מוסקבה - בירת הכפירה במציאות ה'. במיוחד התעורר לבו בשיר "אדיר איום ונורא" עם ניגונו המופלא של רבי אפרים בן רבי נפתלי.

בהגיעו בפיוט "אליהו הנביא" למילים "איש סחו אחריו ה' הוא האלוקים" החל רבי הירש לייב זועק בכל כוחו, בקול לא לו, שבע פעמים:

"ה' הוא האלוקים" - - -

באותה שעה עלתה במוחו המחשבה: הלא גם אליהו הנביא נשאר לבדו נביא ה' בין תשע מאות וחמישים נביאי הבעל והאשרה - ועם זאת לא התפעל מהם כלל, אלא אמר להם: "וקראתם בשם אלוהים ואני אקרא בשם ה'".

גם אני, הרהר רבי הירש לייב לעצמו, נמצא במצב דומה; מהלך ברחוב מלא שיכורים ונגינות שוטי שכר המזמרים שירי הכל - ואני יחידי כשלבי לשמיים בזמירות שירות ותשבחות! - - -

וכבר היה מעשה דומה עם מורנו רבי נתן בדרכו לארץ-ישראל, כפי שהוא מתאר בספרו "ימי מוהרנ"ת" (חלק ב, פה):

"ועלינו על הספינה, והקפיטאן עם עוד אחד היו מנגנים באיזה כלי-שיר פשוטים, ורבי יהודה אליעזר היה מרקד הרבה מאוד, עד שאחר כך רקדתי גם אנכי עם רבי יהודה אליעזר הרבה, וגם שני מטראסין (= מלחים) רקדו. הם רקדו ושמוחו ולא ידעו מה שמחתם - ואנחנו, תהילה לא-ל, רקדנו ושמוחנו שאנו זוכים לילך לארץ-ישראל, לארץ הקדושה, להכיר את מי שאמר והיה העולם; וכמו שמוזכר משל בשם הבעל-שם-טוב זכרונו לברכה (בספר תולדות יעקב יוסף) מעניין בן מלך שהיה בשבייה והגיע לו איגרת מאביו ורצה לשמוח, והשקה את כל מי שהיה עמו, עד שנשתכרו ורקדו ושמוחו. הם רקדו ושמוחו בהוללות ושכרות - והוא ריקד ושמוח בתוכם על שהגיע לו ידיעה מאביו".

(על פי "אוצר נחמני" - קסו)

רבי הירש לייב היה חסיד נלהב, ובשבתו על שולחן השבת בבית מארחו רבי משה, השתוקק לזמר זמירות בקול ובנעימה כדרכו, כדברי רבינו שהפליג בחשיבות זמירות-השבת. אלא שהפעם, הדבר היווה סכנה לו ולמארחו. מילא, את עצמו יכול הוא להעמיד בסכנה, אך מדוע לסכן את רבי משה אציל הנפש ואת משפחתו?! הוא עצר אפוא את עצמו ושר את הזמירות בקול נמוך, לבל יגיע הלילה לאוזניהם של שוטרי החרש של הנק.וו.ד. ששרצו בכל פינה.

אך כאשר יצאה השבת והגיעה העת לסעוד סעודת 'מלווה מלכה', כבר לא יכול היה רבי הירש לייב להתאפק; נפשו יקדה בקרבו, והוא השתוקק לומר באין מפריע. בעודו מהרהר בדבר, עלה מן הרחוב קול זמר שיכורים... היו אלו גויי הסביבה אשר כמנהג המקום, בסיום יום העבודה, הלכו וקנו בקבוק וודקה שישכיח מלבם למספר שעות את צרותיהם ודאגותיהם. היו הללו מהלכים מתנודדים ברחוב, עניהם סחרחרות ובפיהם מתנגנים שירי-עם רוסיים.

לפי החוק הרוסי, אסור היה לנגוע באדם שיכור, שלא לגרום להתפתחויות בלתי רצויות. רעיון ציץ לפתע במוחו של רבי הירש לייב, וכי מדוע לא יתחזה לשיכור?...

לא חלפו אלא רגעים ספורים, וכבר היה רבי הירש לייב מהלך ברחוב, כשהוא מזמר בקולי קולות כאוות נפשו את זמירות מוצאי-שבת. מפעם לפעם, כשקרוב מאן דהוא, היה דוחף אותו כאילו שלא במתכוון ומתוך שכרות, והלה

ביתו של החסיד רבי משה ירוסלבסקי שבמוסקבה בירת רוסיה הסובייטית, היה בית של חסד ומסירות-נפש. ילדיו הורגלו שבכל שבת מגיע לפחות אורח אחד לביתם לסעוד עמם את סעודות השבת. היו אלו חסידים ברסלב שנאנקו תחת שלטון הרשע הקומוניסטי והשתוקקו בכל מאודם לעזוב את רוסיה ולעלות לארץ-הקודש.

לא קל היה בימים ההם לזכות באשרת יציאה מרוסיה; משרד ההגירה מיעט מאוד בנתינת אשרות כאלו, וכדי לקבלן, היה צריך לשהות זמן רב במוסקבה הבירה - אולי יתרחש הנס ותתקבל האשרה הנכספת. היו כאלו ששהו במשך חודשים ארוכים בעיר, בצפייה ממושכת. עצם השהייה הזו היתה מנוגדת לחוק, משום שנאסר על מי שאינו תושב העיר לשהות בה בלילה. במצב שכזה, כמעט בלתי אפשרי היה למצוא במוסקבה בית להתארח בו, ועוד כזה ששומרים בו כשרות.

כמו קרן אור באפילה היה איש החסד רבי משה ירוסלבסקי; למרות שהחוק הקומוניסטי אסר על תושבי הבירה להחזיק אנשים זרים בביתם והעונש הצפוי על כך היה חמור מאוד עד כדי שילוח לסיביר - הסתכן במסירות-נפש עבור מצות הכנסת-אורחים והיה מקבל את אורחיו בשמחה, מגיש לפניהם בעצמו את האוכל, מצייע להם את המיטות ודואג שיחושבו בבית.

אחד מאותם אורחים היה רבי הירש לייב ליפל, שאף הוא השתוקק לקבל אשרת יציאה מרוסיה כדי לעלות לארץ-ישראל, והתאכסן בבית רבי משה.

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

באיזו צורה נדפס לראשונה הליקוטי מוהר"ן?

תשובת הר"ר נחמיה ב"ר אברהם חשין:

החלק הראשון של "ליקוטי מוהר"ן" נדפס לראשונה, בחיי רבינו, באוסטרהא בשלהי שנת תקס"ה, שלא בפני מוהרנ"ת, עם הקדמה קצרה ממוהרנ"ת שנדפסה רק אז (לאחרונה נדפסה בהוצאת 'תורת הנצח' ועוד).

החלק השני נדפס בנפרד ע"י מוהרנ"ת, בעיר מאהלוב, בשנת תקע"א, אחרי פטירת רבינו, עם הקדמה קצרה (שנדפסת עד היום). בהוספת ה"שיר נעים"; ואילו את התורה "לכו חזו" נדפס בראש חלק ב'.

החלק הראשון נדפס בעת ששהה רבינו בעיר לעמבערג עקב מחלתו. אז בא אליו אז איש אחד ממעודוועדיוקוע וציווה עליו רבינו שיסע לאוקראינה להדפיסו. אך המדפיסים עשו טעויות רבות ועיוותים שונים. אבל החלק השני נדפס מלכתחילה נקי מכל טעות, ונוספו עליו סימונים ע"פ סדר הא"ב, אך ללא מראה מקומות.

הספר על שני חלקיו במתכונתו הנוכחית, נדפס בבית מוהרנ"ת בעיר ברסלב בשנת תקפ"א, אחרי י"ג שנה מההדפסה הראשונה. (מאמת השלטונות נכתב על השער שזה נדפס באוסטרהא; ובחלק השני - במאהלוב כפי שבאמת נדפסו שם בראשונה). אז ניקה מוהרנ"ת את שני החלקים מכל הטעויות, סדרם בסימונים, והוסיף מראה מקומות. גם כתב הקדמה חדשה ארוכה ומבוארת בראש הספר, העתיק את ה"שיר נעים", ואת "לכו חזו" העביר להתחלת חלק א' אחרי ההקדמה. אף עיטר את הספר עם ג' הסכמות ממצוקי ארץ. כמו כן צירף כמה שורות להקדמה הקודמת של החלק השני, אודות הוספת כמה וכמה שיחות בסוף של רבינו בסוף הספר.

המפתחות נעשו אח"כ ע"י רבי יצחק בן מוהרנ"ת; וכפי שכתב לו אביו במכתב מיום א' פרשת דברים שנת תקצ"ג: "והנה דעתי נוזה מאד ממה שאתה עוסק בכתיבת המפתחות, כי הוא הצלחה נפלאה נצחית כשאנו זוכין לעסוק בספרי אדמו"ר ז"ל, בפרט לעשות בהם איזה תיקונים שהם זכות הרבים לדורות".

(מקורות: הקדמת ליקוטי מוהר"ן, חיי מוהר"ן, ימי מוהרנ"ת, השוואות הדפוסים, עליהם לתרופה)

לחידודא

חידה מס' 169

היכן כתוב שרבינו אמר שיש קבלה בידו; איזו קבלה וממי קיבלה?

הפתרון לחידה מספר 168

היכן מצינו שרבינו גילה עתידות ורמזי תורה בשם תלמידיו?
- בספר "חיי מוהר"ן" נג: "אני ה' רופאך" ר"ת "אמן";
ובסוף סיפורי מעשיות: משל בשם רבי שמואל יצחק.

זכה בהגרלה לחידה מס' 167

שמואל אייזיק ארול, רח' שמואל הנביא, ירושלים
בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב'
רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחרי בחירת השפה, הקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תעודת תגולה על זכות קניה בסך 50 ₪

להתחזק בכל מצב

הרב נתן ברנש"י שפירא

פרשת השבוע, משפטים, מתחילה בידינו עבד עברי; והוא ישראל שנכשל בגניבה ואין לו מה לשלם, שיש למכרו עבור גבתו.

בהמשך הפרשה מפורטים הדינים של החובל בחברו, ושאר דיני המזיקים. בסוף הפרשה הוזרה התורה לספר את השתלשלות סדר קבלת התורה, ואת התלהבות בני ישראל לקבל את התורה עד שהקדימו "נעשה" ל"נשמע".

ויש להבין, הכיצד מיד אחר מתן תורה, כאשר בני ישראל הגיעו למדרגות רמות ונשגבות; שמעו וראו את קול ה' במוחוש, והיו פרושים מכל הבלי העולם, זה כמה ימים - האם במדרגה כזאת היו נזקקים להלכות השייכות לגנבים, או לפושעים החובלים בוולת? לא היו צריכים אלא שילמדו אותם כיצד ממשיכים לעלות עוד מעלות רמות בעבודת ה' ובהשגת תורתו!

אולם, כך היא המידה: אחרי קבלת התורה, אחרי המדרגות המופלאות שבהן זכו - מגיעות הירידות והנפילות. לכן זה הזמן ללמוד אותם דינים של אנשים הנכשלים בעבירות, ודרכי משפט למזיקים ולחובלים.

שכן מלאכים יש להקב"ה די והותר, אך ה' רוצה בעבודתו-אנו; בהתחזקותו בעבודת ה', בירידתו ונפילתו, ושוב התחזקותו בעבודה ושוב נפילה, וכך הרבה פעמים, עד שנוכה לבוא אל התכלית בשלימות.

מהי אפוא העצה להתחזק בזמני ירידה? הצעקה והשוועה לה: יתברך.

כאשר האדם רואה שמעשיו אינם עולים בקנה אחד עם התורה ועם רצונתו וכיסופיו לה - ירים קולו בצעקה ובתחינה: "השיבנו אבינו לתורתך, וקרבונו מלכנו לעבודתך!" בל ישלים עם מצבו הריד; ויאנה על מכשוליו ויתחזק כמה שביכולתו לעשות.

כמו שדרשו חז"ל במדרש שיר השירים על הפסוק: "השמיעני את קולך"; משל ליונה שהניח רודף אותה, וכאשר רצתה להיסתר ממנו, נכנסה לנקיקי הסלעים. אבל שם הבחינה בנחש שאורב לה. מה אומר לה הקב"ה - "השמיעני את קולך, כי קולך ערבי!"

היצר רוצה להפיל את האדם ע"י שאומר לו: "אכן זכית למדרגות נשגבות, אולם מעתה הנך צריך להיות אדם שלם בתכלית... ברם, הלא אינך אוהו באמת במדרגת השלימות - אם כן מה תועלת בעבודתך המועטת? שב ואל תעשה עדיף..."

זאת בשעה שהאמת היא להיפך - אף על פי שאתה נופל להיכן שאתה נופל - עדיין יש לך תקווה; עדיין אתה חייב לעשות כל שביכולתך. אפילו אם נכשלת בגניבה, הרי קיבלת את התורה במעמד הר סיני - וגם לגנב יש דינים והלכות - ואף על פי שאינך יכול להגיע לכלל, הרי אתה צועק אל השי"ת שירחם עליך ועל נפשך.

בוה נבין גם מדוע כתוב הענין של "נעשה ונשמע" בסוף הפרשה, ולא לפני מתן תורה או מיד אחריו. ללמדנו בא, כי כאשר האדם יתחזק בכל מצביו ומעבריו - יזכה להגיע למדרגה גבוהה זו, לומר "נעשה ונשמע" - להקדים את ה"נעשה" ל"נשמע".

(מספר ספרו שיחה של הרב נתן ברנש"י שפירא שלי"ס ניתן להאזין לשיעור המלא במסגרת השמע של 'אוצרות ספר' 02-9950000. אידיש, 1, 7, 4, 9, 3, 1)

לגלות את הקדושה הנסתרת

אין יוצא מן הכלל. אין שום מקום שום זמן, שום מצב רוח או שום מאורע, שאי אפשר לעבוד שם את השי"ת ולהתדבק בו.

המחשה לדבר זה נוכל לקבל מאשר דרשו חז"ל את המילה "לטוטפת" שנאמרה בפרשת תפילין - משפות זרות; טט בכתיב (= ארץ מסוימת) שתיים; ופת באפריקי (אפריקה) שתיים. הרי שבטוטפות שבתפילין של ראש קיימים ארבעה בתים. מדרשה זו נלמד, שאפילו שפות שמאות של גויים, עשויות לסייע בהבנת התורה הקדושה. אלא שקדושה זו, של הבנת התורה מתוך לשונות הגויים, נסתרת ונעלמת, בתוככי החומר והטומאה שאופפים אותה, עד שלמראית עין נדמה שאינה קיימת כלל. מכאן שכל הקשיים והניסיונות הם רק משום שהחושים שלנו מראים לנו את העטיפה החיצונית שמושכת לתאוות ולחטאים, ולא את הקדושה הנסתרת.

בידינו להתגבר על כל הפיתויים, לכופ את יצרנו כלפי האמת הפנימית שבלבנו. או ניתן כוח לקדושה הזו להתגבר על העטיפה החומרית ולוורח באורה המבהיק. ולא זו בלבד אלא שהקדושה תקבל תוספת הארה, שכן כשהיא היתה עטופה בטומאה היה חשוב לצמצם את אור הקדושה שלא לתת לטומאה יותר מדי חיות, אבל לאחר שמגלים את הקדושה הנסתרת, הקדושה גוברת ואפשר לקבל תוספת אור ממנה.

כל זה כלול בהכרזתם של עם ישראל קודם קבלת התורה: "כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע". היינו, שנתגבר לעמוד בניסיון בכל זמן בכל מצב, כך ש"נעשה" את דברי התורה שהם הקדושה הגנוזה בכל דבר - ואזי גם "נשמע". היינו, שנקבל תוספת הארה להתחזק על ידי זה יותר ויותר.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א, לג)

נסיעות לאומן ולכל היעדים בעולם

שירותים > מקצועיות > אמינות

נתיבים טורס

טיסות לחו"ל | קברי צדיקים | אירועים מיוחדים

02-633-8444

באיזור המרכז: 050-411-4857

לפני שטסים לקברי צדיקים או לכל מקום בעולם

מתקשרים:

דוד צדיקים

02-5410100

www.zadikintours.com

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמתת חיים

המפיעים

<p>ירושלים</p> <p>הר"ר דניאל ארזל ח"י</p> <p>תום והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שתח"י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמוד לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר יחיאל רונבלט ח"י</p> <p>תום והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן שיח"י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמוד לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר יעקב ישראל זילברמן ח"י</p> <p>תום והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן שיח"י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמוד לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>בני ברק</p> <p>הר"ר נתן שור ח"י</p> <p>תום והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבן אורי שיח"י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמוד לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר יהושע זב רובינשטיין ח"י</p> <p>תום והפיץ 500 גליונות</p> <p>לע"י אביו הר"ר ר' מרדכי אלעזר ב"ר יהושע יהונתן רובינשטיין זצ"ל נלב"ע כ"ה שבט תשנ"ד</p> <p>ומחוננו הרב נתן נתן וישטוק שליט"א</p> <p>תום והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבן אלעזר שיח"י</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר עמי אלעזר מנדלר ח"י</p> <p>תום והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבן יוסף חיים שיח"י</p> <p>ומחוננו הר"ר ח"ד גולדווי ח"י</p> <p>תום והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבת שתח"י</p>	<p>בית שמש - ירושלים</p> <p>הר"ר דניאל שמעון רבס ח"י</p> <p>תום והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לע"י אמו מרת רחל בת הרמינה עליה</p> <p>נלב"ע כ"ז שבט תשע"ב תנצבה.</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמוד להם להתברך בכל מילי דמיטב</p>	<p>ירושלים - בית שמש</p> <p>משפחת הרוביץ ח"י</p> <p>תום והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לע"י אביהם הר"ר אלתר נפתלי בן ציון בן הר"ר ח"ר ר' שמואל הלוי הרוביץ זצ"ל</p> <p>נלב"ע ל"ב שבט תשנ"ב תנצבה.</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמוד להם להתברך בכל מילי דמיטב</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר ח"ד סלצר ח"י</p> <p>תום והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לע"י חמיו הר"ר ישראל דן בן הר"ר ח"י ח"ד זצ"ל</p> <p>נלב"ע ל"ב שבט תשנ"ב תנצבה.</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמוד לו להתברך בכל מילי דמיטב</p>
---	---	---	---	---	--	--	---	---

שירות אישי ומקצועי

הכי משתלם באירופנים! מגוון מסלולים במחירים מיוחדים > כל שירותי הפנים קומפלט

טיסות חורף לאומן ולכל היעדים בעולם

רח' מלכי ישראל 16 ירושלים | מוקד אירופנים: 02-800-80-80

אירופנים